

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Педагогіка вищої школи

(назва програми)

мова навчання

українська

Розробники:

Коркішко О.Г. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Саяпіна С.А., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Гаврілова Л.Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики початкової освіти

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Назва

Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	1 1
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Коркішко О.Г. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	korkishko.l.g@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 13.00. – 14.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – система вищої професійної (педагогічної) освіти в Україні <i>предмет вивчення</i> – принципи державної політики у сфері професійної освіти, державного регулювання та освітньої діяльності, сукупність нормативних документів визначеної сфери – вищої професійної (педагогічної) освіти, а також організації освітнього процесу у ЗВО.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> підготовка професійно компетентного фахівця з високим рівнем педагогічної грамотності, як важливої складової його професійної культури в питаннях вищої освіти та вищої школи в Україні; формування системи теоретичних знань і практичних умінь щодо вищої професійної освіти в Україні, особливостей провідних тенденцій, суперечностей і закономірностей професійної освіти, актуалізації історичного досвіду в сучасних умовах модернізації національної освіти. <i>Завдання вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні»:</i> – формування цілісного уявлення щодо функціонування системи вищої професійної (педагогічної) освіти в Україні; теоретичних знань і практичних умінь, які дозволять ефективно використовувати отримані педагогічні знання у своїй професійній діяльності; – розвиток професійно-педагогічної спрямованості майбутніх викладачів вищої школи; – формування здатності кваліфіковано здійснювати навчання в рамках конкретної професії на рівні вимог, установлених стандартами професійної освіти, на основі

поєднання техніко-технологічних і психолого-педагогічних знань, умінь і навичок.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є набуті раніше компетентності та результати навчання з ОК: Філософія освіти та науки, Сучасні інформаційні технології, Педагогіка вищої школи.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики.

ФК 3. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання.

ФК 5. Розуміння цілей і особливостей освітніх систем.

Ключові слова: вища професійна освіта, державна освітня політика, конкурентоспроможність вищої освіти, модернізація вищої освіти, проблеми вищої професійної освіти, освітній процес, заклади вищої освіти.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 7. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати за потреби рішення про звернення за фаховою допомогою про підвищення кваліфікації.

ПРН 9. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації та оцінювати її за критеріями доцільності та достовірності.

ПРН 10. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Матеріали та ресурси:

Рекомендована література: 1. Дебич М.А. Інтернаціоналізація вищої освіти: світовий досвід: монографія. Суми: Університетська книга, 2017. 291 с. 2. Інновації у вищій школі в контексті інтернаціоналізації освіти: колективна монографія. Видання перше. Луцьк: Луцький НТУ, 2019. 234 с. 3. Лебедик Л.В. Підготовка викладачів вищої школи до проектування дидактичних систем в умовах магістратури : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2018. 425 с. 4. Методичні вказівки до вивчення навчальної

	<p>дисципліни «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: О. Г. Коркішко, А. В. Коркішко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 88 с. 5. Професіографічний підхід у системі вищої освіти: монографія / колектив авторів, за ред. О.А.Дубасенюк. Житомир: Вид-во О.О.Євенок, 2019. 328 с. 6. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні: навч. посіб. для магістрантів зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» / авт.-укл.: Т.О.Дороніна. Кривий Ріг: КДПУ, 2018. 250 с.</p> <p><i>Платформи та сервіси дистанційного навчання:</i> Moodle: дистанційний курс „Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні” (http://9090/moodle/course/view.php?id=941).</p> <p><i>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 р. схвалено Указом Президента України № 344/2013 від 25 черв. 2013 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013 2. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 1 лип. 2014 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 3. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квіт. 2015 р. URL: http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1421144886/1424935774/ 4. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року: проєкт. URL: http://osvita.ua/doc/files/news/438/43883/HE_Reforms_Strategy_11_11_2014.pdf 5. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років: проєкт. URL: http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/
Теми	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні тенденції розвитку вищої професійної освіти. 2. Напрями державної освітньої політики України. 3. Стратегії забезпечення конкурентоспроможності вищої освіти. 4. Модернізація вищої освіти України як фактор економічного та соціального прогресу української держави. 5. Глобальні проблеми вищої професійної освіти. 6. Організація освітнього процесу у закладах вищої освіти.
Методичні поради для викладачів	<p><i>Методи навчання:</i> поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: словесні методи: лекція (проблемна, лекція з розгляду</p>

<p>«Як навчати?»</p>	<p>конкретних ситуацій, лекція-консультація, круглий стіл тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія; наочні методи: спостереження, демонстрація; практичні методи: обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, аналіз подій, самостійна робота (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання завдань: конспектування, анотування, написання есе); відеометод: дистанційні, мультимедійні.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів:</i> педагогічне есе, виступ-презентація, огляд фахової літератури, реферування наукової літератури, доповідь, створення ментальної карти.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i> Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (семестровий екзамен). Методи: усне опитування, письмові роботи. Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка. Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf) Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції. Оцінювання результатів навчання здобувачів, отриманих під час практичного заняття, здійснюється за такими критеріями: під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття; у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні. Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів. <i>Основні вимоги:</i> Екзамени складаються здобувачами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Терміни проведення екзаменаційних сесій визначаються графіком освітнього процесу. ДДПУ може встановлювати здобувачам індивідуальні терміни складання екзаменів у разі поважних причин. Екзамени</p>

проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома здобувачів не пізніше як за місяць до початку сесії.

Здобувачі, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути звільнені від складання екзамену й отримати як результат оцінювання ту кількість балів, що відповідає кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, або здобувач може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, затверджені в ДДПУ (для оцінювання екзамену):

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу.

Оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється здобувачеві, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачеві, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни.

Оцінка «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачеві, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно

виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

Розподіл балів із дисципліни

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю
(денна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	3	1	10	7
Т 2	1	0,5	3	1	14	9
Т 3	1	0,5	3	1	10	7
Т 4	1	0,5	3	1	10	7
Т 5	2	1	3	1	10	7
Т 6	2	1	3	1	20	13
Разом	8	4	18	6	74	50

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю
(заочна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5			10	5
Т 2			3	1	14	8
Т 3					11	6
Т 4	1	0,5			11	6
Т 5			3	1	15	10
Т 6	1	0,5	3	1	27	19,5
Разом	3	1,5	9	3	88	55,5

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без

	<p>поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни.</p> <p><i>Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування:</i> перездача та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf, Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДДПУ (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf)</p> <p><i>Політика щодо:</i></p> <p><i>дедлайнів та перескладання:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (від -1 бала до -5 балів).</p> <p>Здобувачі, які отримали незадовільну оцінку або були не допущені до підсумкового контролю, мають можливість ліквідувати академічну заборгованість згідно з відповідним графіком. Умовою для ліквідації академічної заборгованості є накопичення необхідної кількості балів (для досягнення 60 балів) за виконання визначених викладачем додаткових самостійних завдань до повторного складання контрольного заходу.</p> <p><i>академічної доброчесності:</i> письмові роботи перевіряються на наявність плагіату та допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.</p> <p><i>відвідування:</i> відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, друга вища освіта) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – фундаменталізація. Фундаментальні знання забезпечують найвищий рівень теоретичних узагальнень і широке перенесення їх на вивчення фахових методик і спеціальних дисциплін, що сприяє підвищенню престижу педагогічної науки в системі підготовки викладача, реалізації її подвійної функції – компетентісно-професійної і педагогічної; – дисципліна інтегрує відповідно до свого предмету знання з іншими галузями знань: філософських, соціологічних, педагогічних, психологічних наук тощо; – формування здатності розв'язувати складні професійні завдання і проблеми у галузі освіти, що передбачає дослідницьку та інноваційну діяльність в динамічних умовах

	закладу вищої освіти; – отримані в процесі вивчення дисципліни компетенції сприятимуть формуванню конкурентних професійних переваг на ринку праці.
--	---

Коркішко О.Г.
канд. пед. наук, доцент

